

EBENEZER

(Kerst)spel

door

MARK VAN SEGGELEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **EBENEZER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARK VAN SEGGELEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2020 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **20** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN: (in volgorde van opkomst)

Poortwachter 1
Poortwachter 2
Man met hellebaard
Scrooge
Tim van Vlerken
Vrouw van de collecte
Bob van Vlerken
Neef Fred
Zingende kinderen: Kind A t/m E
Jacob de Krent
Geest van het verleden
Onderwijzer
Schoolkinderen: Kind 1 t/m 9
Fanny Scrooge
Vader Scrooge
Meneer Nootenboom
Mevrouw Nootenboom
Dansende mensen
Dick
Rowan Yates
Belle Yates
Lisa Yates – kind
Gerda van Klerken
Belinda van Klerken – dochter
Martha van klerken – dochter
Peter van Klerken – zoon
Dokter
Geest van het heden
Broer van de Geest van het verleden
Man A
Vrouw A
Vrouw B
Geest van de toekomst
Dame A
Heer A
Jongetje
Man 1
Vrouw 1

DECOR:

Kaal toneelbeeld. Mistig. Slechts boven de poortwachters is het podium uitgelicht.

SCÈNE 1

(Poortwachter 1 ijsbeert over het podium. Hij heeft in zijn hand een lange gouden stok - ruim twee meter - met een gouden knop er op. Paradeert hier mee over het podium. Uit verveling doet hij met de stok vreemde kunstjes; heeft er plezier in. Om zijn middel een grote ring waaraan veel sleutels hangen.

Poortwachter 2 komt op. Identiek gekleed. Ook hij heeft een lange stok bij zich. Hij onderscheidt zich door nog meer grote ringen met nog meer sleutels. Hij kijkt naar het rare schouwspel van zijn collega die niets in de gaten heeft. Poortwachter 2 schudt zijn hoofd. Poortwachter 2 kucht)

POORTWACHTER 1: *(wijst omhoog)* Dag hoogwaardige hoofd poortwachter.

POORTWACHTER 2: Dag waardige poortwachter.

POORTWACHTER 1: *(wijst omhoog)* Eh, eh er zaten spinnenwebben. Spin. En webben.

POORTWACHTER 2: Spinnenwebben. Mmm. Hoe zien spinnenwebben er uit?

POORTWACHTER 1: Zo en dan zo. Weer terug naar zo. En dan van die zo naar die zo en van die zo... nee wacht.. ik bedoel die zo, naar de boven zo en dan gaat die zo weer terug naar die zo. En je zou verwachten... dat die zo naar die zo gaat, maar dat is niet zo. Die gaat weer schuin naar die zo. Zo. En die zo. En weer terug naar zo. En al die zo's worden spinnenwebben.

POORTWACHTER 2: Zo. Zo. Zo. Zo.

POORTWACHTER 1: Precies zo.

POORTWACHTER 2: In nog tig duizend jaar is hier een spin geweest. Of een ander dier; klein of groot.

Die zo, zo en zeker niet zo doet. Ik kan je met zekerheid zeggen dat er ook de komende tig duizend jaren niet een zal komen. Ieder dier klein of groot. Absoluut onmogelijk. Ter zake poortwachter.

POORTWACHTER 1: Kunnen we naar huis? Ik had vanavond beloofd op tijd thuis te zijn.

Poortwachter lijkt een mooi beroep. Is het ook. De laatste tijd beginnen ze thuis te klagen thuis.

En maar overwerken.

Druk, druk. Druk. Druk. Druk. Druk. Pfff. Druk. Druk. Pfff... Pff.. Pff.

POORTWACHTER 2: Er komt er nog een. Ik zal eerlijk zijn. Heel eerlijk. Kom eens hier.

POORTWACHTER 1: Helemaal daar naar toe?

POORTWACHTER 2: Helemaal hier naar toe. *(fluistert)* Het wordt geen gemakkelijke avond... Ik ben bang een lange, lange, lange, lange avond.

POORTWACHTER 1: Dat is een lange avond. Ken ik hem of haar?

POORTWACHTER 2: Deze niet. Scrooge heet ie.

POORTWACHTER 1: Sorry? Scrooge. *(lacht)* Wie heet er nou Scrooge? Alsof je een schuurpapiertje hebt ingeslikt.

POORTWACHTER 2: Ebenezer Scrooge.

POORTWACHTER 1: Scrooge en Ebenezer. Ebenezer Scrooge. Ebenezer. Het moet niet gekker worden. Ebenezer. Waren zijn ouders dronken toen ze een naam moesten verzinnen? Ebe... nee. Hik. Nee. Hik. Zer. Hik. Ebenezer. Tjonge. Tjonge.

Ebenezer. Meer een naam voor een hond. Type Cocker Spaniël. Ebenezer kom hier! Of de naam van een bergdorp ergens in het zuiden van Duitsland. Of de naam van een kasteel.

Beter nog; het is een kaassoort. Wilt u een onsje Ebenezer? Mag het iets meer zijn?

POORTWACHTER 2: Wacht maar tot je met hem kennis maakt. Dan vergaat je het lachen. *(beeld onderstaande uit)* Scrooge is als een spin. Met zijn spinsels maakt hij een web waarmee hij zijn prooien vangt en vermorzelt. Vermorzelt. Kratsj. En daarna vlucht hij voor zijn vele vijanden.

SCÈNE 2

(het geluid van een hoorn schalt door de ruimte. De Poortwachters schrikken en schikken daarna hun kleren. Controleren elkaar of hun kleren goed zitten. Gaan keurig in het gelid staan, tegenover elkaar. Om zich heen kijkend, aarzelend, haast strompelend komt Scrooge op. Scrooge wordt voortgeduwd door een man met een hellebaard)

MAN MET HELLEBAARD: Hup. Vooruit. Werk mee. *(Scrooge staat stil voor de Poortwachters)*

POORTWACHTER 2: Hoe ging de reis?

MAN MET HELLEBAARD: Moeizaam. Zelden zo iets meegemaakt. Nee, nog nooit mee gemaakt. Hij bood mij geld. Je weet dat ik niet om te kopen ben. Dat heb ik ook gezegd.

Hij bood me nog meer geld. Niet veel meer, maar toch. Telkens een ietsjepietsje meer. Je weet dat ik niet om te kopen ben. Dat heb ik ook gezegd.

Daarna bood hij mij een paar waardeloze bezittingen aan. Jullie

weten natuurlijk al mijn antwoord.

POORTWACHTER 1 EN POORTWACHTER 2: Je weet dat ik niet om te kopen ben. Dat heb ik ook gezegd.

MAN MET HELLEBAARD: Precies, dat heb ik gezegd.

SCROOGE: Waar ben ik?

POORTWACHTER 2: Ik kan het mis hebben, maar jou is nog niets gevraagd. Meneertje.

SCROOGE: Het is een droom. Geef me water. Ik maak mezelf wakker. Geef me water. *(sluit zijn ogen. Maakt een wolvengeluid)* Ik ben wakker. Nee. Ik wil terug in mijn bed. Ik hoor in bed te liggen. Ik sliep. Sliep zo lekker. Laat me gaan! Ik ben onschuldig. Ik ben als een onschuldig lammetje in een grasgroen weilje. Laat me gaan! Bagger!

POORTWACHTER 1: Dat hebben we ook weer gehad.

POORTWACHTER 2: We laten je gaan. *(Scrooge wil weggaan)*

MAN MET HELLEBAARD: *(houdt hem tegen)* We laten je gaan als het zover is.

SCROOGE: *(pakt vliegensvlug de hellebaard af. Maar die is loodzwaar. Scrooge moet de hellebaard loslaten)* Ik zal jullie...

POORTWACHTER 2: Er is hier geen uitweg. Geen deur... Al zijn we poortwachters, er is ook geen poort waar jij als mens doorheen kunt.

POORTWACHTER 1: Die is er wel.

POORTWACHTER 2: Ja, maar niet een waar je door heen kunt gaan om te vluchten. Eenmaal hier, kun je niet meer vluchten.

POORTWACHTER 1: Die kant niet. Die kant niet. Die kant niet. Die kant niet. Die kant niet. En zelfs...

POORTWACHTER 2: Zo is het genoeg.

MAN MET HELLEBAARD: Is het goed als ik..

POORTWACHTER 2: Herman, we lossen het hier wel op. *(de man met de hellebaard gaat af)*

POORTWACHTER 1: *(roept na)* Fijne avond. Doe je vrouw de groeten.

POORTWACHTER 2: Herman, heeft geen vrouw. Alleen zijn hellebaard.

SCROOGE: Waarom ben ik hier? Wat heb ik misdaan? Wat is dit? Ik wil terug naar mijn bed! Slapen. Dromen over mooie dingen. Ik was aan het dromen over...

POORTWACHTER 1: Het zijn veel vragen. Ebenezer. Is dit een quiz of zo? Ik ben dol op quizen. Wat kan ik winnen?

POORTWACHTER 2: Zo Ebenezer Scrooge. Op deze plek ben je noch dood, noch levend. Je bent in het Grote Niets.

POORTWACHTER 1: Daar is alle reden toe, Ebenezer Scrooge. Wat jij in je leven...

POORTWACHTER 2: *(onderbreekt poortwachter 1)* Kan ik misschien even...

POORTWACHTER 1: *(maakt een wijds gebaar naar Poortwachter 2)*
Dank je. Zoals gezegd, is dit het Grote Niets. En waar alles niets is, is alles weer mogelijk. En jij bent degene die alles weer mogelijk kan maken in het Grote Niets.

SCROOGE: Bagger. Het Grote Niets. Ik heb hier geen zin in.

POORTWACHTER 2: Zwijg! Het is niet aan jou om te praten.
(Scrooge steekt zijn vinger omhoog)

POORTWACHTER 1: *(tegen Poortwachter 2)* Zie je wat ik zie?

POORTWACHTER 2: Ik zie een vinger.

POORTWACHTER 1: En wat wil die vinger?

POORTWACHTER 2: Ik vermoed een vraag stellen. Vertel.

SCROOGE: Hoe kom ik weg uit het Grote Niets?

POORTWACHTER 1: Je neemt de vierde wolk rechts af, dan daal je vierhonderd meter, bij de T-splitsing rechtsaf, meteen weer links, de vierde rechts, pas op voor obstakels, horizontaal naar beneden, dan kom je bij een kruising, niet links, maar rechts af, de blauwe borden volgen. Niet harder dan 100 kilometer per uur.

SCROOGE: Stop maar. Waarom ben ik hier? Wat heb ik gedaan?

POORTWACHTER 2: Het is jouw hebzucht, liefdeloosheid en uitbuiting. En zeker ook je gierigheid. Je bent als een open wond die is gaan etteren en zeuren. Door jouw toedoen lijden te veel mensen. Het moet stoppen. Het heeft te lang geduurd.

SCROOGE: Bagger.

POORTWACHTER 2: Jou wordt even niets gevraagd. Je krijgt nog een kans om je leven te beteren. En dat is veel meer als ik jou zou wensen. *(Scrooge steekt weer zijn vinger omhoog)*

POORTWACHTER 1: *(tegen Poortwachter 2)* Zie je wat ik zie?

POORTWACHTER 2: Ik zie een vinger. Vertel maar.

SCROOGE: Je hebt de verkeerde voor. Het is een misverstand. Ik lijk op heel veel mensen. Kijk hier van opzij kan ik op je buurman lijken.

POORTWACHTER 2: Mmm. Buurman? Onzin.

SCROOGE: Je hebt echt de verkeerde voor. Er zijn tientallen, misschien wel honderden mensen met dezelfde naam.

POORTWACHTER 1: Honderden mensen die Ebenezer Scrooge heten? Dacht het niet. Je pincode is 1329, sofinummer 12.88.18.401, huisnummer 13, jouw lievelingsapparaat is een rekenmachine, je maakt een stapel van 20 eurocent, je record is

1,7 meter hoog, je broekmaat...nou dat weet ik even niet. Afijn.
SCROOGE: Stop maar. Wat moet ik veranderen? Ik zal veranderen.
Alles wat jullie maar willen.
POORTWACHTER 2: De wil tot veranderen is de eerste stap.
SCROOGE: En dan is alles voorbij? Lig ik weer in bed?
POORTWACHTER 1: Ik zag weer geen vinger. (*Scrooge steekt zijn vinger op*)
POORTWACHTER 2: Het zal niet gemakkelijk zijn.
POORTWACHTER 1: Ik heb er weinig vertrouwen in dat Ebenezer Scrooge zijn leven zal beteren.
POORTWACHTER 2: We gaan je eerst een spiegel voorhouden. En met die spiegel laten we al je blinde vlekken zien van je horkerig gedrag. Je gierigheid en je hebzucht. We gaan terug naar vandaag.
SCROOGE: Bagger. Je kunt niet terug naar vandaag. Vandaag is al geweest. Komt niet meer terug.
POORTWACHTER 1: Wat een onwetendheid.
POORTWACHTER 2: Sta op. (*Scrooge staat op*) Ik wil je aan iemand voorstellen. (*Scrooge komt overeind*)

SCÈNE 3

(een kreupele jongen komt op. Het kind heeft een infuuspaal op wieltjes die wordt meegevoerd)

POORTWACHTER 2: Herken je deze jongen?
SCROOGE: Krijg ik nog geld van hem? Hoeveel? Is het veel geld?
TIM: Meneer Scrooge aangenaam. Ik ben Tim van Klerken. (*Tim steekt zijn hand uit. Scrooge aarzelt en schudt dan de hand van Tim*)
SCROOGE: Nou en? Moet ik je kennen?
TIM: Tim van Klerken.
SCROOGE: Van Klerken? De zoon van Bob van Klerken. Mijn medewerker. (*Tim knikt*)
TIM: Mijn vader sprak vol lof over u. Ondanks dat u... dat u...
POORTWACHTER 2: Het is goed.
SCROOGE: (*hij kijkt naar zijn hand*) Dit kan niet. Kan niet. Tim van Klerken is twee jaar geleden overleden. Jij bent dood. Ik kan de hand van een dode niet schudden.
POORTWACHTER 1: Dit is het Grote Niets. Hier kan het. En Tim is

inderdaad dood. Twee jaar geleden overleden.

SCROOGE: Ik ga niet met een dode mee. Kom zeg. Bagger.

POORTWACHTER 2: Dus je wilt hier blijven? *(Scrooge schudt van nee)* Tim zal je vergezellen naar vandaag. Naar tien uur geleden om precies te zijn. *(de poortwachters gaan af. Scrooge volgt Tim schoorvoetend)*

SCÈNE 4

(heden. Ze komen aan bij het kantoor van Scrooge. In het kantoor zit Bob van Klerken. Hij telefoneert. Scrooge en Tim kijken er naar)

BOB VAN KLERKEN: Ja schat. Ik weet wat voor dag het vandaag is. Hij zou vandaag veertien zijn geworden. Het doet nog steeds vreselijk veel pijn. Je hebt niets aan 'als'. We kunnen de tijd niet meer.... *(de voordeurbel gaat)* Ik moet ophangen. Als hij er achter komt dat ik telefoneer... Kus.

SCROOGE: *(richting Tim)* Dit loopt de spuigaten uit. Hij belt op mijn kosten én als hij belt kan hij niet werken. Ik zal hem...

TIM: Mijn vader hoort je niet. Hij ziet ons niet. De bel ging. Ik zou maar open doen. *(Scrooge aarzelt heel even. Er staat een vrouw voor de deur)*

SCROOGE: Die vrouw kwam vanochtend ook langs. Een zeur was het. *(Tim maant Scrooge om te gaan. Scrooge loopt het kantoor binnen. Scrooge loopt naar 'de deur' en doet deze 'open')*

VROUW VAN DE COLLECTE: Goedendag. Hoe maakt u het?

SCROOGE: Wat maakt het uit, hoe ik het maak. Ik heb meer te doen. Sterker nog, ik heb het druk.

VROUW VAN DE COLLECTE: Ik zie dat u uw hart op de goede plaats hebt. Hebt u een klein bedrag over voor de hartstichting?

SCROOGE: Mijn hart klopt als nooit te voren. Waarom zou ik voor mensen moeten zorgen die een slecht hart hebben? Misschien roken ze wel, drinken ze veel te veel. Of roken en drinken ze tegelijk heel veel. Ik ga hun hart niet sponsoren. Goedemiddag. *(Scrooge draait zich om en doet de 'deur' dicht. De bel gaat weer. De vrouw van de collecte staat weer voor de deur. Nu met een andere collectebus. Scrooge doet de deur open)* Ik heb gezegd dat ik niets zou geven. Bagger.

VROUW VAN DE COLLECTE: Goedendag. Hoe maakt u het? Ik kom collecteren voor de maag, darm én leverstichting?

SCROOGE: Als het voor de maag was, dan had ik wat gegeven. Maar de darmen... *(lacht hard. En doet ondertussen de deur dicht.)*

Scrooge draait zich om. De bel gaat weer. De vrouw van de collecte staat weer voor de deur. Nu met een andere collectebus) Nu moet u eens goed naar mij luisteren. Ik geef nooit iets.

VROUW VAN DE COLLECTE: Goedendag. Hoe maakt u het? Ik kom collecteren voor mensen die door de crisis in de problemen zijn gekomen.

SCROOGE: Nou en? Crisis. *(tiert)* Daar kan ik niks aan doen. Dat ze werk gaan zoeken. Werk genoeg. Van hun luie reet af. Zitten de hele dag maar op de bank te zitten, te zappen, chips te eten. Zakken vol. Goedemiddag. *(Scrooge doet de deur dicht en draait zich om. De bel gaat weer. De vrouw van de collecte staat weer voor de deur. Nu met een andere collectebus)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto